



Adalete ihanet: Kamu Düzenini Bozan Ceza Soruşturması

Mart 2023

Adaletle İhanet: Kamu Düzenini Bozan Ceza Soruşturması

İçindekiler

GİRİŞ.....	2
TÜRKİYE'DEKİ DURUMA VE GÜLEN HAREKETİ ÜZERİNDEKİ BASKILARA GENEL BAKIŞ.....	2
EDİRNE VAKASI: HUKUKA AYKIRI OPERASYON VE KİŞİLERİN GÖZALTINA ALINMASI.....	2
İZMİR VAKASI: BİR HUKUKSUZ OPERASYON DAHA	3
EDİRNE OPERASYONUNDA POLİS SORULARI: GÖZALTINA ALINAN BİREYİN İFADESİ SIRASINDA SORULAN SORULARIN KATEGORİZASYONU VE ANALİZİ.....	4
SORGULAMA SIRASINDA SORULAN SORU KATEGORİLERİ ŞUNLARDIR	4
SORGULAMA SORULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	5
ŞÜPHELİ OLDUĞU İDDİA EDİLEN KİŞİNİN TUTUKLANMASI.....	19
İNSAN HAKLARI İHLALLERİ: İFADEDE SORULAN SORULARIN İNSAN HAKLARINI NASIL İHLAL ETTİĞİNİN AÇIKLANMASI	20
SONUÇ: TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARININ KORUNMASI İÇİN TÜRK HÜKÜMETİ VE ULUSLARARASI TOPLUMA EYLEM ÖNERİLERİ.....	21

Giriş

Bu rapor, Gülen hareketine karşı yürütülen soruşturmaların bir analizini sunmayı ve bu soruşturmaların hukukun üstünlüğü ve adil yargılanma ilkelerini nasıl ihlal ettiğini göstermeyi amaçlamaktadır. Rapor, çok sayıda insan hakları ihlali ve keyfi gözaltılarla sonuçlanan soruşturma sürecindeki kusurları ve usulsüzlükleri göstermek için belirli bir vaka çalışmasına odaklanmıştır. Bu rapor, Gülen hareketine karşı yürütülen soruşturmaların masum bireyleri hedef almak, ifade ve toplanma özgürlüğünü kısıtlamak ve adalet ve hakkaniyet ilkelerini baltalamak için nasıl kullanıldığına ışık tutacaktır. Rapor, Gülen hareketi soruşturmalarının eleştirel bir değerlendirmesini sunarak tüm bireylerin haklarının korunmasını ve yasalar çerçevesinde saygı görmesini sağlayacak reformlara duyulan acil ihtiyacı vurgulamayı amaçlamaktadır.

Türkiye'deki Duruma ve Gülen Hareketi Üzerindeki Baskılara Genel Bakış

Türkiye son yedi yıldır sosyal ve dini bir hareket olan Gülen hareketine yönelik kapsamlı bir baskının ortasındadır. Temmuz 2016'daki başarısız darbeden sonra Türk hükümeti iki yıl süren bir olağanüstü hal ilan etti ve bunu ordu, yargı, eğitim, medya ve kamu hizmeti de dahil olmak üzere toplumun tüm sektörlerinden Gülenli olduğu iddia edilen kişilere yönelik büyük bir tasfiye gerçekleştirmek için bahane olarak kullandı.¹ On binlerce kişi tutuklandı² ya da işlerinden atıldı ve mal varlıklarına el konuldu. Baskılar aynı zamanda Gülen hareketine bağlı işletmeleri, hayır kurumlarını ve medya kuruluşlarını da hedef alarak yüzlerce şirket ve kuruluşun kapatılmasına ve çok sayıda gazetecinin hapsedilmesine yol açtı.

Türk hükümetinin Gülen hareketine karşı yürüttüğü kampanya, insan hakları örgütleri, gazeteciler ve akademisyenler tarafından geniş çapta eleştirilmekte ve bunun muhalefeti bastırmak ve iktidarı sağlamlaştırmak için bir bahane olduğunu savunmaktadır.³ Baskıların hedefi olan kişilerin birçoğunun Gülen hareketiyle doğrudan bir bağlantısı bulunmamakta ve yalnızca siyasi görüşleri ya da aidiyetleri nedeniyle cezalandırılmaktadır.

İşkence, keyfi gözaltı, ifade ve örgütlenme özgürlüğüne getirilen kısıtlamalar da dâhil olmak üzere, insan hakları ihlallerine ilişkin vakıaların devam etmesi nedeniyle Türkiye'deki durum derin endişe kaynağı olmaya devam etmektedir.⁴ Bu bağlamda, Gülen hareketine yapılanlar, temel insan haklarına yönelik daha geniş bir baskı ve göz ardı etme yönteminin bir parçası olarak görülmelidir.

Edirne Vakası: Hukuka Aykırı Operasyon ve Kişilerin Gözaltına Alınması

10 Mart 2023 tarihinde Edirne terör polisi, Türkiye'de Gülen hareketine yönelik geniş çaplı baskının parçası olarak bir operasyon gerçekleştirdi. Çok sayıda kişi gözaltına alındı ve

¹ <https://ihd.org.tr/en/new-ihd-report-emergency-decree-laws-and-their-impact-on-human-rights-in-turkey/>

² İçişleri Bakanı Soylu, Temmuz 2022'de yaptığı açıklamada, 15 Temmuz 2016 ile 20 Haziran 2022 tarihleri arasında 332.884 kişinin gözaltına alındığını duyurmuştu. <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/icisleri-bakani-soylu-cezaevlerinde-halen-19-bin-252-feto-tutuklusu-ve-hukumusu-var/2630701>

³ https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Countries/TR/2018-03-19_Second_OHCHR_Turkey_Report.pdf

⁴ <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/turkey>

tutuklandı. Hükümet yanlısı Sabah gazetesinde yayınlanan bir habere göre, Edirne polisi sekiz noktada operasyon düzenleyerek aramalar yaptı ve çeşitli eşyalara el koydu. Haberde polisin 30,795 Türk Lirası, 1,860 Euro, 3,250 ABD doları, 2 ata, 2 yarım, 11 çeyrek ve 5 gram altın ele geçirdiği belirtildi.⁵

Bu özel operasyonda yetkililer, bireylerin sosyal hayatlarında tanıştıkları kişilerle olan ilişkilerini ve para transferlerini terör örgütü üyesi oldukları iddiasına kanıt olarak kullanmıştır.

Ayrıca, Gülen hareketi mensubu olduğu iddia edilen kişilerin haksız yere hapiste tutulan yakınlarına destek olan kişilerin hedef alınması, hareket mensupları üzerindeki baskıyı daha da artırmaktadır.

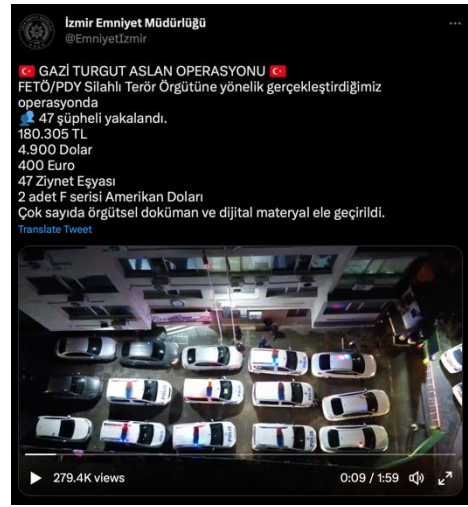
İzmir Vakası: Bir Hukuksuz Operasyon Daha

Bu rapor hazırlanırken, 17 Mart 2023 tarihinde İzmir'de Gülen hareketini hedef alan başka bir operasyon daha gerçekleşti. Operasyon İzmir Emniyeti tarafından "Gazi Turgut Aslan Operasyonu" olarak adlandırıldı. Turgut Aslan, 2016'daki başarısız darbe girişimi sırasında yaralanan hükümet yanlısı bir polis şefidir. Operasyona onun adının verilmesi, polisin hukukun üstünlüğüne bağlılıktan ziyade intikam duygusuyla hareket ettiğini göstermektedir.

Operasyon sırasında 40 ev basıldı ve 47 kişi gözaltına alındı. İzmir Polisi, adreslerde yapılan aramalarda 180.305 lira, 400 avro, 4.900 dolar, 47 parça mücevher ve iki adet "F" serisi 1 ABD doları ele geçirdiğini duyurdu.⁶ 47 kişiden ele geçirildiği iddia edilen para ve değerli eşyalar terör suçlamalarına delil teşkil edemeyeceği gibi miktarları da oldukça düşüktür. Ayrıca, "F" serisi 1 dolarlık banknotlara sahip olanların Türkiye'de absürt terör suçlamalarına maruz kaldığını göstermek açısından önemlidir. "F" serisi 1 dolarlık banknotların bir terör örgütüne üyeliğin kanıtı olarak kullanılması akıl almaz bir durumdur.

İzmir Polisi'nin operasyonu resmi Twitter hesabından duyururken fon müziği olarak Plevne Marşı'nın yer aldığı bir video eşliğinde bunu yaptığını da belirtmek gerekir.⁷ Plevne Marşı, Türkiye'de milliyetçi çevreler arasında popüler olan ve Plevne savunması sırasında Osmanlı birliklerinin komutanı olan Osman Paşa'yı yücelten bir türküdür. Milliyetçi ve tarihi referanslar içeren bu marşın kullanılması, polisin hukuk dışı motivasyonunu ve Türkiye'de Gülen hareketine karşı hakim olan korku ve nefret iklimini göstermesi açısından önemlidir.

Bu operasyon, Türk hükümetinin Gülen hareketiyle bağlantılı kişilere yönelik amansız takibi sırasında insan hakları ve hukukun üstünlüğünü sistematik olarak ihlal etmesinin bir başka örneğidir.



⁵ <https://www.sabah.com.tr/yasam/fetonun-guncel-finans-yapilanmasi-operasyonunda-7-gozalti-6398471>

⁶ <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/izmir-merkezli-feto-operasyonunda-47-supheli-yakalandi/2849394>

⁷ <https://twitter.com/emniyetizmir/status/1637180400228245507>

Edirne Operasyonunda Polis Soruları: Gözaltına Alınan Bireyin İfadesi Sırasında Sorulan Soruların Kategorizasyonu ve Analizi

Gözaltına alınan kişinin sorgusu sırasında yetkililer tarafından birkaç farklı grupta sınıflandırılacak bir dizi soru sorulmuştur. Bu sorular, herhangi bir terör soruşturmasıyla ilgili olmayan, ancak bunun yerine Gülen hareketiyle ilişkili kişileri hedef almayı amaçlayan açık bir bilgi toplama girişimini ortaya koyduğu için oldukça endişe vericidir.

Sorgulama sırasında sorulan soru kategorileri şunlardır:

- **Kişisel bilgiler:** Yetkililer bireyin adı, yaşı ve mesleği gibi kişisel bilgilerini istemiştir. Bu bilgiler bazı durumlarda bir soruşturmaya ilgili olabilirken, bu vakada bireyi korkutmak ve taciz etmek için kullanılmış gibi görünmektedir.
- **Diğer bireylerle temas:** Yetkililer ayrıca, kişisel bilgileri ve onlarla olan ilişkileri de dahil olmak üzere, bireyin diğer bireylerle olan temasları hakkında sorular sormuştur. Bu tür bir sorgulama, yetkililerin bireyin sosyal ve kişisel ilişkileri hakkında bilgi toplamaya çalıştığını düşündürdüğü için özellikle endişe vericidir.
- **Finansal işlemler:** Bireyin finansal işlemleri ve para transferleri hakkında sorular sorulmuştur. Yine, bu tür bir sorgulamanın herhangi bir terör soruşturmasıyla ilgisi olmadığı ve bunun yerine Gülen hareketiyle ilişkili kişileri hedef almak için kullanıldığı görülmektedir.
- **Elektronik cihazlar ve dijital belgeler:** Yetkililer arama sırasında bulunan elektronik cihazlar ve dijital belgeler hakkında sorular sormuştur. Bu tür bir sorgulama, yetkililerin bireyin dijital faaliyetleri ve iletişimleri hakkında bilgi toplamaya çalıştığını gösterdiğinden endişe vericidir.
- **Gülen hareketi veya terör faaliyetlerine karıştığı iddiası:** Yetkililer ayrıca bireyin Gülen hareketine veya terörist faaliyetlere karıştığı iddiasını sormuştur. Bu tür bir sorgulama, yetkililerin bireyleri siyasi veya ideolojik inançlarına göre hedef aldığını düşündürdüğü için oldukça sorundur.
- **Başkalarının Gülen hareketine veya terörist faaliyetlere karıştığı iddiası:** Diğer bireylerin Gülen hareketine veya terörist faaliyetlere karıştığı iddiası ve bireyin bu kişilerle ilişkisi hakkında sorular sorulmuştur. Bu tür bir sorgulama özellikle endişe vericidir, zira yetkililerin belirli bir suçun işlendiğine dair kanıt toplamaktan ziyade suçu ilişkilendirerek suçluluk yaratmaya çalıştığını göstermektedir.
- **Siyasi görüşler ve bağlantılar:** Yetkililer ayrıca bireyin siyasi görüşlerini ve bağlantılarını da sormuştur. Bu tür bir sorgulama son derece sorundur, zira yetkililerin belirli bir suça dair kanıt toplamak yerine bireyleri siyasi inançlarına göre hedef aldığını göstermektedir.
- **Mesajlaşma uygulamaları ve kişiler:** Yetkililer bireyin WhatsApp veya Signal hesaplarındaki kişileri ve belirli kişilerle paylaşılan mesajların içeriğini sormuştur. Bu tür bir sorgulama, yetkililerin bireyin özel iletişimleri ve sosyal ilişkileri hakkında bilgi toplamaya çalıştığını düşündürdüğü için endişe vericidir.

Yukarıdaki tüm sorgulama kategorilerinin herhangi bir terör soruşturmasıyla ilgisi yoktur ve bunun yerine Gülen hareketiyle ilişkili kişileri hedef almak için kullanılmaktadır. Bu tür sorgulamalar, söz konusu kişilerin özel hayatın gizliliği ve örgütlenme özgürlüğü de dahil olmak üzere temel insan haklarının ihlalidir. Soruşturmalarda bu tür taktiklerin kullanılması son

ŞÜPHELİ İFADE TUTANAĞI (CMK 147. Madde)	
İFADENİN ALINDIĞI YER	: Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü
SOR. CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI	: Edirne Cumhuriyet Başsavcılığı
SORUŞTURMA NO	: 2022/6376
İFADENİN BAŞLAMA TARİHİ VE SAATİ	: 10.03.2023
SUÇUN NEVİ	: FETÖ/PDY Terör Örgütü Üyesi Olmak - Terörizmin Finansmanının Öalcemesine Dair Kanuna Muhalefet
İFADE VERMEDE MÜDAFİN DURUMU:	: Hazır (X) Değil ()

ŞÜPHELİ İFADE TUTANAĞI	
T.C. KİMLİK NO	: [REDACTED]
ADI VE SOYADI	: [REDACTED]
BABA ADI	: [REDACTED]
ANA ADI	: [REDACTED]
DOĞUM YERİ VE TARİHİ	: [REDACTED]
NÜFUS KAYITLI OLDUĞU YER	: [REDACTED]
MEDENİ HALLİ ÇOCUK SAYISI	: [REDACTED]
UYRUĞU	: T.C.

İFADE VERENİN BEYANINA GÖRE	
EĞİTİM DURUMU	: [REDACTED]
SABİKA DURUMU	: [REDACTED]
İKAMET ADRESİ	: [REDACTED]
MESLEĞİ VE GELİR DURUMU	: [REDACTED]
TELEFON NUMARASI	: [REDACTED]

derece endiŖe vericidir ve Türk ceza adalet sisteminin btnlg ve meŖruiyetinin sorgulanmasına yol açmaktadır.

Sorgulama Sorularının Değerlendirilmesi:

AŖaęıdaki bölümde, gözaltına alınan kiŖinin sorgulanması sırasında sorulan 35 sorunun analizi yer almaktadır.

SORU 1:

SORULDU: AİLE YAPINIZI VE ÖZGEÇMİŖİNİZİ KISACA ANLATINIZ?

Polisin, bir terör soruŖturması bağlamında, Ŗpheli olduğu iddia edilen kiŖinin aile yapısı ve gemiŖi hakkında sorular sorması endiŖe vericidir. Bu soru, iddia edilen Ŗphelinin bir terör örgütüne dahil olup olmadığını tespit etmekle ilgili görünmemektedir.

Dahası, bir Ŗphelinin aile yapısı ve gemiŖi hakkında soru sorulması özel hayatın gizliliği hakkının ihlalini teŖkil edebilir. Özel hayatın gizliliği hakkı, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar SzleŖmesi'nin (ICCPR) "hiç kimsenin özel hayatına, ailesine, evine veya haberleŖmesine keyfi veya yasadıŖı müdahalede bulunulamayacağını" belirten 17. Maddesi de dahil olmak üzere uluslararası insan hakları hukuku kapsamında korunmaktadır. Aile yapısı ve gemiŖi soruŖturmayla doğrudan ilgili olmadığı sürece, bu tür soruların sorulması Ŗphelinin mahremiyet haklarına keyfi bir müdahale olarak görülebilir. Ŗphelinin aile yapısı ve gemiŖi hakkında soru sorulması, özel hayata ve aile hayatına sayęı hakkını koruyan Avrupa İnsan Hakları SzleŖmesi'nin (AİHS) 8. maddesinin de ihlalini teŖkil edebilir.

Ayrıca bu soru, aile gemiŖleri veya sosyal çevreleri temelinde Gülen hareketiyle bağlantısı olduğu dŖnlen kiŖileri hedef almak için de kullanılabilir. Bu durum, kiŖinin sosyal veya ailevi bağlarına dayalı ayrımcı muamele ile sonuçlanabilir ki bu da ayrımcılık yasağı hakkının ihlali anlamına gelecektir.

SORU 2:

SORULDU: BUGÜNE KADAR KULLANMIŖ OLDUğUNUZ GSM HATLARINI TARİH ARALIKLARI İLE BİRLİKTE SÖYLEYİNİZ?

Ŗphelinin kullandığı belirli GSM hatlarının kullanım tarihleri ile birlikte sorulması, yetkililerin Ŗphelinin iletiŖim faaliyetlerini gözetlediğini dŖndrmektedir. Bu durum, Ŗphelinin gizli iletiŖim kurma hakkını da içeren özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiği anlamına gelebilir. Özel hayatın gizliliği hakkı, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar SzleŖmesi'nin (ICCPR) "hiç kimsenin özel hayatına, ailesine, evine veya haberleŖmesine keyfi veya yasadıŖı müdahalede bulunulamayacağını" belirten 17. Maddesi de dahil olmak üzere uluslararası insan hakları hukuku kapsamında korunmaktadır. Ŗphelinin kullandığı belirli GSM hatları ve kullanım tarihleri hakkındaki bu sorgulama, özel ve aile hayatına, konuta ve haberleŖmeye sayęı hakkını güvence altına alan Avrupa İnsan Hakları SzleŖmesi'nin (AİHS) 8. Maddesinin de ihlalini teŖkil edebilir. AİHS, gizli haberleŖme hakkını da içerecek Ŗekilde yorumlanmıŖtır ve bu hakka yönelik her türlü müdahale gerekli, orantılı ve hukuka uygun olmalıdır.

Ayrıca, bu soru şüphelinin bir terör örgütüne dahil olup olmadığını tespit etmekle ilgili görünmemektedir. Yetkililerin, bir suçu önlemek veya soruşturmak gibi belirli durumlarda iletişim faaliyetlerini izlemek için meşru nedenleri olsa da bunu yasalara uygun olarak ve özel hayatın gizliliğine saygı göstererek yapmalıdırlar.

SORU 3:

SORULDU: BUGÜNE KADAR FETÖ/PDY KAPSAMINDA ADLİ YA DA İDARİ İŞLEM GÖRDÜNÜZ MÜ? AİLENİZDE FETÖ/PDY KAPSAMINDA ADLİ İŞLEM GÖREN KİŞİ OLDU MU?

Şüphelinin veya aile üyelerinin FETÖ/PDY (Gülen hareketi) kapsamında adli veya idari işlemlere tabi tutulup tutulmadığının sorulması, yetkililerin bireyleri bu grupla algılanan ilişkileri veya bağlantıları temelinde hedef alıyor olabileceğini düşündürmektedir. Bu durum, kişinin sosyal veya ailevi bağlarına dayalı ayrımcı muamele ile sonuçlanabilir ki bu da ayrımcılık yasağı hakkının ihlali anlamına gelir. Bir şüphelinin veya aile üyelerinin Gülen hareketi gibi belirli bir grupla potansiyel ilişkisinin sorulması, sosyal veya ailevi bağlara dayalı ayrımcılığa yol açabilir ve bu nedenle AİHS'nin 14. Maddesi kapsamındaki ayrımcılık yapmama hakkının da ihlali anlamına gelir.

Ayrıca, soru aşırı geniş kapsamlı görünmektedir ve şüphelinin bir terör örgütüne dahil olup olmadığını tespit etmekle doğrudan ilgili olmayabilir. Bir kişinin veya aile üyelerinin adli veya idari takibata maruz kalmış olması, bu kişilerin mutlaka bir suç işlediğini veya bir terör örgütüne dahil olduğunu göstermez.

Terörizmle bağlantılı olduğu iddia edilen faaliyetlere ilişkin her türlü soruşturmanın, ayrımcılık yapmama hakkı da dahil olmak üzere uluslararası insan hakları standartlarına uygun olarak yürütülmesi esastır. Şüphelilere, geçmişlerine veya algılanan ilişkilerine bakılmaksızın adil bir şekilde ve ayrımcılık yapılmaksızın muamele edilmelidir. İnsan haklarına getirilecek her türlü kısıtlama gerekli, orantılı ve kanunla öngörülmüş olmalıdır.

SORU 4:

SORULDU: FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL VE FİNANSAL YAPILANMASI İÇERİSİNDE YER ALDINIZ MI?

Şüpheliye FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün yasadışı yapılanmasına dahil olup olmadığını sorulması, suçluluğunu varsayar ve masumiyet karinesi ilkesinin ihlali olarak görülebilir. Suçluluğu kanıtlanana kadar masum sayılma hakkı, MSHUS'nin 14(2) Maddesi de dâhil olmak üzere uluslararası insan hakları hukuku kapsamında korunmaktadır; bu maddeye göre "bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılma hakkına sahiptir." Suçluluğu varsayarak sorulan soru, AİHS'nin 6. Maddesi kapsamında yer alan ve suçluluğu kanıtlanana kadar masum sayılma hakkının yanı sıra tarafsız ve bağımsız bir mahkemede yargılanma hakkını da içeren adil yargılanma hakkını potansiyel olarak ihlal edebilir.

Ayrıca, soru muğlak görünmekte ve şüpheliye soruşturulan belirli faaliyetler veya davranışlar hakkında net bilgi vermemektedir. Bu durum, şüpheli için kafa karışıklığı ve belirsizliğe yol açabilir ve herhangi bir suçlamaya karşı kendini yeterince savunmasını zorlaştırabilir.

Terörle bağlantılı olduğu iddia edilen faaliyetlere ilişkin her türlü soruşturmanın masumiyet karinesi ilkesi de dahil olmak üzere uluslararası insan hakları standartlarına uygun olarak

yürütülmesi esastır. Şüphelilere adil davranılmalı ve kendilerine yöneltilen belirli suçlamalar hakkında bilgilendirilme hakkı, avukata erişim hakkı ve adil ve tarafsız yargılanma hakkı da dahil olmak üzere adil yargılanma hakkı tanınmalıdır.

SORU 5, 8, 11, 13:

SORULDU: [REDACTED] İSİMLİ ŞAHSI TANIYOR MUSUNUZ? TANIYORSANIZ NE ŞEKİLDE VE NEREDE TANIŞTINIZ?

Bu soru tek başına bir terörizm suçlamasına temel teşkil edemez, zira terör faaliyeti şüphesi için herhangi bir kanıt ya da gerekçe sunmamaktadır. Belirli bir isme sahip birini tanımak, o kişiyi otomatik olarak terörist ya da terör örgütü üyesi yapmaz.

Ayrıca, soru aşırı geniş kapsamlı görünmekte ve şüpheliye soruşturulan belirli faaliyetler veya davranışlar hakkında net bilgi vermemektedir. Bu durum şüphelide kafa karışıklığı ve belirsizliğe yol açabilir ve herhangi bir suçlamaya karşı kendini yeterince savunmasını zorlaştırabilir.

Şüpheliye belirli bir kişi hakkında ne bildiğini ve nasıl tanıştıklarını sormak, suçu ilişkilendirmeye yönelik bir girişimdir. Bu durum, kişilerin bir terör örgütüne dahil olduklarına dair gerçek kanıtlar yerine sosyal veya mesleki bağlantıları temelinde hedef alınmalarına neden olabilir. Bu da ayrımcılık yasağı ilkesinin ve adil yargılanma hakkının ihlali anlamına gelecektir. 6. madde, suçluluğu ispat edilene kadar masum sayılma ve savunma hakkı da dahil olmak üzere adil yargılanma hakkını güvence altına almaktadır. Madde 14, adil yargılanma hakkı da dahil olmak üzere AİHS tarafından güvence altına alınan hak ve özgürlüklerden yararlanmada ayrımcılığı yasaklamaktadır.

Uluslararası anlamda bu soru, şüpheli olduğu iddia edilen kişiden herhangi bir meşru sebep veya gerekçe olmaksızın ilişkileri ve tanıdıklarıyla ilgili kişisel bilgileri açıklamasını istediği için özel hayatın gizliliği hakkının ihlalini teşkil edebilir. Ayrıca, terör faaliyetlerine karıştığından şüphelenilen birini tanımanın cezai kovuşturmayaya yol açabileceğini ima ettiği için örgütlenme özgürlüğü hakkının da ihlalini teşkil edebilir.

SORU 6:

SORULDU: EDİRNE CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ 2022/6376 SAYILI DOSYASI KAPSAMINDA HAKKINIZDA ALINAN CMK 135 VE CMK 140 KARARLARI KAPSAMINDA;

02.11.2022 TARİHLİ FİZİKİ TAKİP VE TARASSUT TUTANAĞINDA ÖZETLE;
“DOSYA ŞÜPHELİSİ OLAN VE [KİŞİ] İLİNDE İKAMET EDEN [KİŞİ] (TC: [KİŞİ] İSİMLİ ŞAHİS İLE İSTANBUL İLİ BAYRAMPAŞA İLÇESİ ORTAMAHALLE MAHALLESİ ÇEVRE YOLU ÜZERİNDE BULUŞTUĞUNUZ, CADDE ÜZERİNDE BİR SÜRE YÜRÜDÜKTEN SONRA ETRAFINIZI KONTROL ETTİĞİNİZ VE SONRASINDA İÇERİSİNDE PARA OLDUĞU DEĞERLENDİRİLEN SİYAH RENKLİ POŞETİ [KİŞİ] VERDİKTEN SONRA BİRBİRİNİZDEN AYRILDIĞINIZ” TESPİT EDİLMİŞTİR.

YAPILAN BU TESPİTLERDE SİZİN BAHSE KONU PARAYI GİZLİLİK VE ÖRGÜTSEL TEDBİRLERE UYARAK FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN VE YUKARIDA TANIMADIĞINIZI BEYAN ETTİĞİNİZ [KİŞİ] ÖRGÜT MENSUPLARININ AİLELERİNE VE YAKINLARINA DAĞITILMAK ÜZERE VERDİĞİNİZ DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

02.11.2022 TARİHLİ FİZİKİ TAKİP VE TARASSUT TUTANAĞI TARAFINIZA GÖSTERİLMİŞTİR. TÜM BU HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA İFADENİZİ VERİNİZ.

İfadede, şüphelinin tanımadığını iddia ettiği [İSİM] isimli bir kişiye bir çanta dolusu para verirken görüldüğü öne sürülüyor. İfadede ayrıca iddia edilen şüpheli FETÖ/PDY silahlı terör örgütü için kuryelik yapmak ve örgüt üyelerinin ailelerine ve yakınlarına para dağıtmakla suçlanmaktadır.

Bu suçlamaların fiziki takip raporuna dayandığını ve henüz mahkemede kanıtlanmadığını belirtmek önemlidir. Uluslararası insan hakları hukukunda, bireylerin suçluluğu kanıtlanana kadar masum oldukları varsayılır. Bu nedenle, şüpheli olduğu iddia edilen kişi aleyhine sunulan her türlü delilin güvenilir olduğundan ve uluslararası insan hakları standartlarına uygun bir şekilde toplandığından emin olmak çok önemlidir. Ayrıca, şüpheli olduğu iddia edilen kişinin adil yargılanma ve savunma avukatından yararlanma hakkına sahip olduğundan emin olmak gerekir. Bu hakların herhangi bir şekilde ihlal edilmesi uluslararası insan hakları hukukunun ihlali anlamına gelebilir.

Öte yandan, ifade, şüpheli olduğu iddia edilen kişinin, tanımadığını iddia ettiği [İSİM] olarak tanımlanan bir kişiye bir çanta verirken görüldüğünü öne sürmektedir. Sorudan çantada para olup olmadığı, paranın miktarı veya takasın amacı net değildir.

SORU 7:

SORULDU: EDİRNE CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ 2022/6376 SAYILI DOSYASI KAPSAMINDA HAKKINIZDA ALINAN CMK 135 VE CMK 140 KARARLARI KAPSAMINDA;

05.01.2023 TARİHLİ FİZİKİ TAKİP VE TARASSUT TUTANAĞINDA ÖZETLE; "İSTANBUL AKSARAY DA BULUNAN DÖVİZ BÜROSUNDA İŞLEM YAPTIĞINIZ" TESPİT EDİLMİŞTİR.

HAKKINIZDA DEVAM EDEN TESPİTLERDE, 25.01.2023 TARİHLİ GÖRÜNTÜ İNCELEME TUTANAĞINDA ÖZETLE; "DOSYA ŞÜPHELİSİ [REDACTED] 2023 GÜNÜ SAAT: 09.10 SİRALARINDA İSTANBUL İLİ BAYRAMPAŞA İLÇESİ ORTAMAHALLE DE BULUNAN FATİH PARKINA GELDİĞİ, ETRAFINA KONTROL EDEREK ŞÜPHELİ HAREKETLERDE BULUNARAK 09.20 SİRALARINDA PARKTAN AYRILDIĞI, AYNI GÜN 09.36 SİRALARINDA FATİH PARKINA GELDİĞİNİZ, PARK İÇERİSİNDE TEDİRGİN HAREKETLER SERGİLEYEREK [REDACTED] GİDİŞ İSTİKAMETİNE YÖNELDİĞİNİZ, AKABİNDE ANİ KARAR DEĞİŞTİREREK TERSİ YÖNDE GİTTİĞİNİZ, AYNI GÜN SAAT: 13.50 SİRALARINDA FATİH PARKINA TEKRAR GİRİŞ YAPTIĞINIZ, OLASI BİR TAKİBE KARŞI PARKIN İÇERİSİNDE BULUNAN BANKLARDA OTURAN ŞAHISLARI KONTROL ETTİĞİNİZ, 14.10 SİRALARINDA PARKA GELEN BİR BAYAN ŞAHISLA GÖRÜŞEREK CEKETİNİZİN İÇERİSİNDEN ÇIKARDIĞINIZ VE ŞEKLİ İLE BOYUTU OLARAK İÇERİSİNDE KAĞIT PARA OLDUĞU DEĞERLENDİRİLEN POŞETİ BAYAN ŞAHSA VERDİĞİNİZ, BAYAN ŞAHSIN DA YANINDA BULUNAN ÇANTAYI SİZE VERDİĞİ SONRASINDA PARKTAN AYRILDIĞINIZ" TESPİT EDİLMİŞTİR.

YAPILAN BU TESPİTLERDE, 05.01.2023 TARİHİNDE DÖVİZ BÜROSUNDA İŞLEM YAPTIKTAN SONRA BAHSE KONU PARAYI GİZLİLİK VE ÖRGÜTSEL TEDBİRLERE UYARAK FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN [REDACTED] VERMEK İSTEDİĞİNİZ, ANCAK [REDACTED] TAKİP EDİLDİĞİNDEN ŞÜPHELENMESİ ÜZERİNE PARKTA KALMADIĞI, BU NEDENLE ÖRGÜT MENSUPLARININ AİLELERİNE VE YAKINLARINA DAĞITILMAK ÜZERE YANINIZDA BULUNAN PARAYI PARKTAKİ BAYAN ŞAHSA VERDİĞİNİZ DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

05.01.2023 TARİHLİ FİZİKİ TAKİP VE TARASSUT TUTANAĞI VE 25.01.2023 TARİHLİ GÖRÜNTÜ İNCELEME TUTANAĞINDA TARAFINIZA GÖSTERİLMİŞTİR. TÜM BU HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA İFADENİZİ VERİNİZ.

Bu soru, şüpheli olduğu iddia edilen fiziki takibi sırasında yapılan gözlemlere dayanıyor gibi görünmektedir. Ancak, gözlemlerin kendilerinin terör faaliyeti veya terör örgütü üyeliğine dair bir kanıt teşkil etmediğini belirtmek önemlidir.

Ayrıca, soru somut kanıtlardan ziyade şüphelinin eylemleri ve motivasyonları hakkındaki varsayımlara ve spekülasyonlara dayanıyor gibi görünmektedir. Şüpheli olduğu iddia edilen kişinin

bir parkı ziyaret etmiş ve bir kadınla görüşmüş olması, bu kişinin terör faaliyetinde bulunduğu veya bir terör örgütüne destek sağladığı anlamına gelmez.

Uluslararası anlamda, varsayımlara ve spekülasyonlara dayanan bu tür sorular ve soruşturmalar, şüphelinin adil yargılanma hakkının yanı sıra özel hayatın gizliliği ve örgütlenme özgürlüğünün de ihlalini teşkil edebilir.

SORU 9:

SORULDU: EDİRNE CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ 2022/6376 SAYILI DOSYASI KAPSAMINDA HAKKINIZDA ALINAN CMK 135 VE CMK 140 KARARLARI KAPSAMINDA;

22.12.2022 TARİHLİ FİZİKİ TAKİP VE TARASSUT TUTANAĞINDA ÖZETLE; "İSTANBUL İLİ [REDACTED] SAYILI ADRESTE FAALİYET GÖSTEREN KÜBBAN GÜNEŞLİ İSİMLİ RESTORANTTA [REDACTED] VE [REDACTED] İSİMLİ ŞAHISLARLA GÖRÜŞTÜĞÜNÜZ" TESPİT EDİLMİŞTİR.

[REDACTED] İSİMLİ ŞAHIS HAKKINDA YAPILAN TETKİKLERDE; ŞAHSIN FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ İÇERİSİNDE SORUMLU DÜZEYDE FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ VE 6 YIL 3 AY CEZAYLA HÜKÜMLÜ OLDUĞU, 02.03.2023 TARİHİNDE YAKALANARAK CEZAEVİNE TESLİM EDİLDİĞİ ANLAŞILMIŞTIR.

22.12.2022 TARİHLİ FİZİKİ TAKİP VE TARASSUT TUTANAĞI TARAFINIZA GÖSTERİLMİŞTİR. TÜM BU HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA İFADENİZİ VERİNİZ.

Şüpheli olduğu iddia edilen kişiye sorulan soru, soruşturma ve aleyhlerinde kullanılan delillerle ilgili çeşitli endişeleri gündeme getirmektedir. Öncelikle, Gülen hareketiyle ilişkili kişilerle görüşülmesinin otomatik olarak terör suçlamasına gerekçe gösterilmesi suçlamasının hukuki olmadığını göstermektedir, zira bir grupta sadece ilişki kurmak veya sempati duymak bir terör örgütüne üye olmak veya destek vermek anlamına gelmemektedir. Ayrıca, fiziki takip raporunun delil olarak kullanılıyor olması, takibin kendisinin yasallığı ve şüphelinin özel hayatının gizliliği hakkının potansiyel ihlali konusunda endişelere de yol açmaktadır.

Uluslararası anlamda, bu tür suçlamalar ve kanıtlar titiz bir incelemeye tabi tutulmalı ve bireyleri adil yargılanma hakkı, suçluluğu kanıtlanana kadar masum sayılma hakkı ve örgütlenme ve ifade özgürlüğü hakkı da dahil olmak üzere temel insan haklarından mahrum etmek için kullanılmamalıdır. Ayrıca bu tür delillerin kullanılması, demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkelerinin altını oyan bir korku ve oto-sansür ortamına da katkıda bulunabilir.

SORU 10:

SORULDU: [REDACTED] NUMARALI GSM HATTINI KULLANIYOR MUSUNUZ

Bu soru, şüpheli olduğu iddia edilen kişinin telefon kullanımına ilişkin genel bir sorgulama gibi görünmektedir ve herhangi bir suç faaliyetiyle ilgili olması gerekmemektedir. Ancak, terörizmle suçlanan birine sorulacak sorular listesinde yer alması, soruşturmanın kapsamı ve gizlilik haklarının olası ihlalleri konusunda endişelere yol açmaktadır. Sadece belirli bir telefon numarasının kullanılmış olması bir kişiyi otomatik olarak terörizmle ilişkilendirmez ve teknik takip veya diğer

yollarla elde edilen her türlü delilin yasalara uygun bir şekilde toplanmasını sağlamak önemlidir. Ayrıca, teknik takip tedbirlerinin kullanımı orantılı ve gerekli olmalı ve bireyin uluslararası insan hakları hukuku kapsamındaki mahremiyet hakkını ihlal etmemelidir.

SORU 12:

SORULDU: EDİRNE CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ 2022/6376 SAYILI DOSYASI KAPSAMINDA SİZİN VE [REDACTED] [REDACTED] BTK DAN TEMİN EDİLEN HTS KAYITLARINIZ ÜZERİNDE 01.01.2021 İLE 05.12.2022 TARİHLERİ ARASINDA YAPILAN 13.12.2022 TARİHLİ BAZ TESPİT TUTANAĞINDA ÖZETLE; "FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN YUKARIDA TANIMADIĞINIZI BEYAN ETTİĞİNİZ [REDACTED] İSİMLİ ŞAHSİN KULLANMIŞ OLDUĞU [REDACTED] NUMARALI GSM HATTI İLE OPERASYONEL HAÇ OLARAK KULLANDIĞINIZ TESPİT EDİLEN [REDACTED] VE ADINIZA KAYITLI [REDACTED]

[REDACTED] NUMARALI HATLARIN TOPLAMDA 200 KEZ ORTAK BAZ VERDİĞİ, İLK KEZ 29.09.2021 TARİHİNDE SONRASINDA 2 KEZ 3 ER AYLIK PERİYODİK DÖNEMDE VE SONRAKİ GÖRÜŞMELERDE İSE AYLIK PERİYOTLAR HALİNDE BELİRLİ BİR DÜZENDE ORTAK BAZ VERDİĞİNİZ, SON ORTAK BAZINIZIN 13.07.2022 TARİHİNDE OLDUĞU, [REDACTED] İLE GSM HATLARI ÜZERİNDEN İRTİBAT KURMADIĞINIZ VE ORTAK İRTİBATLI HİÇ BİR TELEFON NUMARANIZIN OLMADIĞI" TESPİT EDİLMİŞTİR.

YAPILAN BU TESPİTLERDE SİZİN GİZLİLİK VE ÖRGÜTSEL TEDBİRLERE UYARAK FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN [REDACTED] İLE GÖRÜŞTÜĞÜNÜZ DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

13.12.2022 TARİHLİ BAZ TESPİT TUTANAĞI TARAFINIZA GÖSTERİLMİŞTİR. TÜM BU HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA İFADENİZİ VERİNİZ.

Bu soru birkaç nedenden dolayı sorunludur. İki kişinin ortak telefon faaliyetlerinde bulunmuş olması, bu kişilerin herhangi bir yasadışı faaliyete veya terörle ilgili faaliyetlere karıştıklarını kanıtlamaz. Bu tür veriler kolaylıkla yanlış yorumlanabilir ve asılsız suçlamaları desteklemek için kullanılabilir. Dahası, soru belirli telefon numaralarını kullanmanın veya Gülen hareketiyle ilişkili bir kişiyle ortak telefon faaliyetinde bulunmanın bir terör örgütüne üyeliğin kanıtı olarak gösteriliyor gibi değerlendirilmektedir ki bu da herhangi bir yasal veya olgusal dayanakla desteklenmemektedir.

SORU 14:

SORULDU: EDİRNE CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ 2022/6376 SAYILI DOSYASI KAPSAMINDA SİZİN VE ŞÜPHELİ [REDACTED] BTK DAN TEMİN EDİLEN HTS KAYITLARINIZ ÜZERİNDE 01.01.2021 İLE 05.12.2022 TARİHLERİ ARASINDA YAPILAN 13.12.2022 TARİHLİ BAZ TESPİT TUTANAĞINDA ÖZETLE; "FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN [REDACTED] İSİMLİ ŞAHSİN KULLANMIŞ OLDUĞU [REDACTED] NUMARALI GSM HATTI İLE OPERASYONEL HAT OLARAK KULLANDIĞINIZ TESPİT EDİLEN [REDACTED] VE ADINIZA KAYITLI [REDACTED] NUMARALI HATLARIN TOPLAMDA 81 KEZ ORTAK BAZ VERDİĞİ, İLK KEZ 21.07.2022 TARİHİNDE YANİ [REDACTED] [REDACTED] ÜLKESİNE KAÇMASINDAN 1 GÜN SONRA İSTANBUL İLİNDE ORTAK BAZ VERDİĞİNİZ, ANCAK [REDACTED] İLE GSM HATLARI ÜZERİNDEN İRTİBAT KURMADIĞINIZ VE ORTAK İRTİBATLI HİÇ BİR TELEFON NUMARANIZIN OLMADIĞI" TESPİT EDİLMİŞTİR.

YAPILAN BU TESPİTLERDE SİZİN GİZLİLİK VE ÖRGÜTSEL TEDBİRLERE UYARAK FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN [REDACTED] İLE GÖRÜŞTÜĞÜNÜZ DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

13.12.2022 TARİHLİ BAZ TESPİT TUTANAĞI TARAFINIZA GÖSTERİLMİŞTİR. TÜM BU HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA İFADENİZİ VERİNİZ.

Bu soru, sadece başka bir kişinin telefon numarasıyla ortak bir baz veren telefon numaralarına sahip olmanın o kişiyle görüşmenin kanıtı olduğu ve Gülen hareketinde aktif olduğu değerlendirilen biriyle görüşmenin terör örgütü üyeliğinin kanıtı olduğu varsayımına dayanmaktadır. Ancak bu varsayım herhangi bir inandırıcı kanıt veya yasal dayanakla desteklenmemektedir.

Uluslararası insan hakları hukukunda, bir kişi, terör eylemleri gerçekleştirdiğine veya gerçekleştirmeyi planladığına dair açık ve ikna edici kanıtlar olmadıkça, yalnızca belirli bir grupta olan ilişkisine dayanarak terör örgütü üyesi olarak kabul edilemez. Aynı şekilde, bir terör örgütüne dahil olduğundan şüphelenilen veya suçlanan bir kişiyle sadece temas veya toplantı halinde olmak, bu kişinin suçluluğunu veya örgüt üyeliğini tespit etmek için yeterli değildir.

Ayrıca, BTK'dan elde edilen geçmişe dönük trafik arama kayıtlarının herhangi bir izin veya yasal dayanak olmaksızın kullanılması ve telefon numaraları arasındaki ortak bazın biriyle görüşüldüğünün kanıtı olduğunun varsayılması, şüphelinin özel hayatın gizliliği ve adil yargılanma hakkının ihlalini teşkil edebilir.

SORU 15:

SORULDU: EDİRNE CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ 2022/6376 SAYILI DOSYASI KAPSAMINDA SİZİN VE ██████████ BTK DAN TEMİN EDİLEN HTS KAYITLARINIZ ÜZERİNDE 01.01.2021 İLE 05.12.2022 TARİHLERİ ARASINDA YAPILAN 13.12.2022 TARİHLİ BAZ TESPİT TUTANAĞINDA ÖZETLE; "FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN ██████████ İSİMLİ ŞAHSIN KULLANMIŞ OLDUĞU ██████████ NUMARALI GSM HATTI İLE OPERASYONEL HAT OLARAK KULLANDIĞINIZ TESPİT EDİLEN ██████████ VE ADINIZA KAYITLI ██████████ NUMARALI HATLARIN TOPLAMDA 51 KEZ ORTAK BAZ VERDİĞİ, ÖNCESİNDE ORTAK BAZINIZIN BULUNMADIĞI ██████████ İLE İLK KEZ 10.09.2022 TARİHİNDE İSTANBUL İLİNDE ORTAK BAZ VERDİĞİNİZ, ANCAK ██████████ İLE GSM HATLARI ÜZERİNDEN İRTİBAT KURMADIĞINIZ VE ORTAK İRTİBATLI HİÇ BİR TELEFON NUMARANIZIN OLMADIĞI" TESPİT EDİLMİŞTİR.

YAPILAN BU TESPİTLERDE SİZİN GİZLİLİK VE ÖRGÜTSEL TEDBİRLERE UYARAK FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN GÜNCEL YAPILANMASINDA KURYE OLARAK FAALİYET YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRİLEN ██████████ İLE GÖRÜŞTÜĞÜNÜZ DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

13.12.2022 TARİHLİ BAZ TESPİT TUTANAĞI TARAFINIZA GÖSTERİLMİŞTİR. TÜM BU HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA İFADENİZİ VERİNİZ.

Yine, bu soru sadece arama kayıtlarına dayanmaktadır ve terörle ilgili faaliyetlere dair herhangi bir somut kanıt sunmamaktadır. İki kişinin telefonlarının ortak bir baz vermesi, özellikle de telefon üzerinden iletişim kurmamışlarsa, herhangi bir şekilde temas veya bağlantıları olduğu anlamına gelmez. Bu sorgulama biçimi sorunludur çünkü "Gülen hareketinde aktif olduğu değerlendirilen" biriyle temas halinde olmanın terörizm suçlamalarını haklı çıkarmak için yeterli olduğunu ima ederek, sadece teması tek başına suçla ilişkilendirmektedir. Bu durum, uluslararası hukukta yer alan temel bir insan hakkı olan masumiyet karinesi ilkesini ihlal etmektedir.

SORU 16:

SORULDU: ÖRGÜTÜN MENSUPLARININ ÖRGÜTSEL AİDİYETİNİ DİRİ TUTMAK, ÖRGÜTSEL KOPUŞU ÖNLEMELERİ MAKSADıyla MENSUBU OLAN ŞAHİSLARA MADDİ YARDIM YAPTIĞI YÜRÜTÜLEN SORUŞTURMALARDA BİLİNMEKTEDİR.

07.03.2023 GÜNÜ HAKKINZDA YÜRÜTÜLEN FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA VE TERÖRİZMİN FİNANSMANINI ÖNLENMESİ HAKKINDAKİ KANUNA MUHALEFET SUÇU KAPSAMINDA İLGİLİ MAHKEME KARARI İLE YAPILAN ARAMALARDA; YÜKLÜ MİKTARDA TL, DÖVİZ CİNSİ PARA (10.000 TL, 1950 DOLAR, 770 EURO) İLE ÇOK SAYIDA DİJİTAL MATERYALERE EL KONULMUŞTUR.

BAHSE KONU PARALARI KİM YA DA KİMLERDEN TEMİN ETTİNİZ? NE AMAÇLA BU PARALARI İKAMETİNİZİN MUHTELİF YERLERİNE KOYDUNUZ? BU HUSUSLARDA İFADENİZİ VERİNİZ.

Bu soru, masumiyet karinesi ve adil yargılanma hakkı ile ilgili çeşitli endişeleri gündeme getirmektedir. İlk olarak, soruda örgütün üyelerine bağlılıklarını sürdürmek ve örgütsel çöküşü önlemek için mali yardım sağladığı varsayılmakta, ancak bu iddiayı destekleyecek herhangi bir kanıt sunulmamaktadır. İkinci olarak, soruda 07.03.2023 tarihinde yapılan aramalarda ele geçirilen paranın yasadışı yollardan elde edildiği ima edilmekte ve bu iddiayı destekleyecek herhangi bir kanıt sunulmamaktadır.

Ayrıca, bir şüpheliden suç işlediğine dair herhangi bir kanıt olmaksızın parasının kaynağını açıklamasını istemek, uluslararası hukukta temel bir hak olarak kabul edilen kendini suçlamama hakkını ihlal etmektedir. Ayrıca, sadece dijital materyallere sahip olmanın suç faaliyeti için kanıt teşkil etmediğini ve polis ve savcıların ele geçirilen materyaller ile iddia edilen yasadışı faaliyetler arasında açık bir bağ olduğunu göstermelerinin çok önemli olduğunu belirtmek gerekir. Bir şüpheliden suç işlediğine dair herhangi bir kanıt olmaksızın fonlarının kaynağını açıklamasını istemek, suçluluk karinesine yol açabileceği ve masumiyet karinesini zedeleyebileceği için AİHS'nin 6. maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkını da ihlal eder.

Genel olarak, bu soru masumiyet karinesi, adil yargılanma hakkı ve kendini suçlamama hakkı ile ilgili ciddi endişeler doğurmaktadır. Her türlü soruşturma ve kovuşturma somut delillere dayanmalı ve uluslararası insan hakları standartlarına uygun bir şekilde yürütülmelidir.

SORU 17:

SORULDU: EVİNİZDE ELDE EDİLEN IPHONE 11 MARKA CEP TELEFONUNUN ÜZERİNDE FİZİKİ OLARAK YAPILAN ÖN İNCELEMELERDE; SON DÖNEMDE FETÖ/PDY TERÖR ÖRGÜTÜ TARAFINDAN ÖRGÜTSEL İRTİBAT AMAÇLI KULLANILAN SİGNAL İSİMLİ UYGULAMANIN CİHAZ ÜZERİNDE KURULU BULUNDUĞU, AYNI ZAMANDA BU UYGULAMA ÜZERİNDEKİ MESAJLARIN FETÖ/PDY TERÖR ÖRGÜTÜ FAALİYETLERİNE İLİŞKİN OLARAK OLUŞTURULDUĞU TESPİT EDİLMİŞTİR. BURADA SİZE TEK TEK GÖSTERİLECEK OLAN İRTİBATLAR VE MESAJLARA İLİŞKİN OLARAK BEYANINIZI VERİNİZ.

Soruda şüpheliye, iPhone telefonunda Gülen Hareketi tarafından örgütsel haberleşme amacıyla kullanıldığı iddia edilen Signal mesajlaşma uygulamasının bulunup bulunmadığı sorulmaktadır. Soruda, bu uygulamadaki mesajların Gülen Hareketi'nin faaliyetleriyle ilgili olarak oluşturulduğunun tespit edildiği belirtilerek, şüphelinin uygulamayı diğer örgüt üyeleriyle faaliyetleri hakkında iletişim kurmak için kullandığı ima edilmektedir.

Signal uygulamasının kullanımı tek başına terörizm suçlamasını desteklemek için yeterli bir kanıt değildir, zira bu uygulama dünyanın dört bir yanındaki kişi ve kuruluşlar tarafından güvenli iletişim için yaygın olarak kullanılmaktadır. Ayrıca, sadece bir örgütün üyesi olmak ya da diğer üyelerle iletişim kurmak terörist faaliyetlere karışmak anlamına gelmemektedir.

Uluslararası açıdan bu tür bir sorgulama, sanığın İnsan Hakları Evrensel Beyanname ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında adil yargılanma hakkı, masumiyet karinesi ve keyfi gözaltı veya cezalandırmaya maruz kalmama hakkını içeren haklarını ihlal edebilir.

SORU 18:

SORULDU: WHATSAP UYGULAMASI ÜZERİNDEN [REDACTED] İSİMLİ ŞAHISLA İRTİBATLI OLDUĞUNUZ GÖRÜLMÜŞTÜR. BU ŞAHIS KİMDİR? İRTİBANIZI NE DÜZEYDEDİR?

Kişiyi terör faaliyetleriyle ilişkilendiren herhangi bir ek kanıt olmaksızın yalnızca WhatsApp kullanımı, terör suçlamalarının dayanağı olamaz. WhatsApp, kişisel ve profesyonel iletişim için yaygın olarak kullanılan bir mesajlaşma uygulaması olduğundan, bir kişinin telefonunda sadece WhatsApp'ın bulunmasının terörizmle ilgisini gösterdiğini varsaymak yeterli değildir. Kişinin WhatsApp'ı terör faaliyetlerinde bulunmak veya terör örgütleriyle iletişim kurmak için kullandığını gösteren somut kanıtlar olmalıdır. Dolayısıyla, bir kişinin WhatsApp üzerinden biriyle iletişim kurmuş olması, o kişinin terörle bağlantılı olduğu ya da herhangi bir suç işlediği anlamına gelmez.

SORU 19:

SORULDU: WHATSAP UYGULAMASI ÜZERİNDEN ██████████ ██████████ YUNANİSTAN AVUKAT İSİMLİ ŞAHISLA İRTİBATLI OLDUĞUNUZ GÖRÜLMÜŞTÜR. BU ŞAHIS KİMDİR? İRTİBANIZI NE DÜZEYDEDİR?

Bu soru aynı zamanda şüphelinin haklarının ihlaline ilişkin endişeleri de beraberinde getirmektedir. Nerede olursa olsun bir avukatla irtibat kurmak, uluslararası hukuk tarafından güvence altına alınan temel bir haktır. Şüphelinin WhatsApp üzerinden Yunanistan'dan bir avukatla irtibat kurmuş olması herhangi bir yasadışı faaliyete işaret etmemektedir ve polis bu bilgiyi terör suçlamalarına dayanak olarak kullanmamalıdır. Aslında, bir avukatla irtibata geçtikleri için bireyleri korkutmaya veya cezalandırmaya çalışmak, adil yargılanma ve hukukun üstünlüğü haklarının açık bir ihlalidir.

Terörizmle ilgili olanlar da dahil olmak üzere her türlü cezai soruşturmada, şüphelilere temel insan hakları korumalarının sağlanması ve delillerin hukuka uygun olarak toplanıp kullanılması önemlidir. Bireyleri gözaltına almak ve kovuşturmak için keyfi veya asılsız suçlamaların kullanılması adalet sisteminin bütünlüğüne zarar verir ve temel insan haklarını ihlal eder.

SORU 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31:

SORULDU: SIGNAL UYGULAMASI ÜZERİNDEN ██████████ SENA İSİMLİ ŞAHISLA İRTİBATLI OLDUĞUNUZ GÖRÜLMÜŞTÜR. BU ŞAHIS KİMDİR? İRTİBANIZI NE DÜZEYDEDİR?

17'nci soruya verilen cevaba benzer şekilde, şüpheli olduğu iddia edilen kişinin Signal uygulaması aracılığıyla biriyle irtibat kurmuş olması terörizm suçlamasının tek dayanağı olamaz. Ayrıca, temas düzeyi tek başına terörist faaliyetlere karışıldığına dair kanıt sağlamaz. Polis, terörizm suçlamasını haklı çıkarmak için yasadışı faaliyetlere ya da yasadışı faaliyetlerde bulunma niyetine dair somut kanıtlar sunmalıdır. Dolayısıyla, ifade sorusu terörizm suçlaması için geçerli bir dayanak değildir ve şüpheli olduğu iddia edilen kişinin özel hayatının gizliliği ve örgütlenme özgürlüğünün ihlalini teşkil edebilir.

SORU 23:

CELİŞKİ ÜZERİNE SORULDU: SIGNAL UYGULAMASI ÜZERİNDE YER ALAN ██████████ İSİMLİ ŞAHSIN HATIRLAMADIĞINIZI VE YABANCI ÜLKEDE OLABİLECEĞİNİ BEYAN ETTİNİZ.

SORUŞTURMA KAPSAMINDA EL KONULAN DİĞER ŞÜPHELİLERE AİT MATERYALLERİN İMAJLARI ÜZERİNDE YAPILAN İNCELEMELERDE; SIGNAL UYGULAMASI ÜZERİNDE ██████████ İSMİ ██████████ NUMARALI HESAP SAHİBİNİN ██████████ OLDUĞU (KULLANICI HESAP BİLGİLERİ ÜZERİNDNE TESPİT EDİLMİŞTİR.)

Soru, şüpheli olduğu iddia edilen kişinin bir kişiyi tanıdığına dair açık bir çelişki sunmakta ve tanımadığını iddia ettiği kişilerle temas halinde olabileceğini ima etmektedir. Ancak, soru bir belirsizlik yaratmakta ve potansiyel olarak durumu yanlış yansıtmaktadır. İspat yükümlülüğünün iddia makamında olduğunu unutmamak önemlidir ve net delil eksikliği, iddia edilen şüpheli hakkında olumsuz algılar veya varsayımlar yaratmak için kullanılmamalıdır.

Uluslararası insan hakları hukukunda, adil yargılanma hakkı ve masumiyet karinesi saygı gösterilmesi ve desteklenmesi gereken temel ilkelerdir ve bu ilkelerin ihlal edilmesi ciddi bir insan hakları ihlali teşkil edebilir.

SORU 29:

SORULDU: SIGNAL UYGULAMASI İÇERİSİNDE KENDİME NOT KLASÖRÜ İÇERİSİNDE BULUNAN DÖKÜMANLARLA İLGİLİ İFADENİZİ VERİNİZ?

Kişisel notlara veya metinlere sahip olmanın terörizm veya başka bir suç faaliyeti için delil olarak değerlendirilemeyeceğini belirtmek önemlidir. Not almak ve kişisel kayıt tutmak temel bir insan hakkıdır ve bireylere karşı bir suçlama veya zulüm aracı olarak kullanılmamalıdır. Belirli bir yasadışı faaliyetle açık ve güçlü bir bağlantı olmaksızın kişisel notların veya metinlerin bir ceza davasında delil olarak kullanılmaya çalışılması özel hayatın gizliliği hakkının ve masumiyet karinesinin ihlalidir.

SORU 32:

SORULDU: EVİNİZDE ELDE EDİLEN IPHONE 11 MARKA CEP TELEFONUNUN ÜZERİNDE FİZİKİ OLARAK YAPILAN ÖN İNCELEMELERDE BİLİRKİŞİ İNCELEME RAPORU 83.SAYFADA BULUNAN EL YAZISI OLAN DOKÜMAN TARAĞINIZA GÖSTERİLDİ. BU HUSUSTA İFADENİZİ VERİNİZ.

Şüpheli olduğu iddia edilen kişinin verdiği cevaba göre, polis ve savcının, şüphelinin telefonunda bulunan belgeleri terörle ilişkilendiren açık bir bağlantı veya delil olmaksızın terör suçlamalarında delil olarak kullanmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu durum, suçların kanunda açıkça tanımlanmış olmasını ve şüphelinin eylemlerini iddia edilen suçla ilişkilendiren açık delillerin bulunmasını gerektiren kanunilik ilkesinin ihlalidir.

Ayrıca, iddia edilen herhangi bir terör suçuyla ilgisi olmayan kişisel ve mali bilgilerin şüphelinin soruşturulması ve sorgulanmasında kullanılması, özel hayatın gizliliğinin ihlali anlamına gelebileceği gibi adil yargılanma hakkının da ihlali anlamına gelebilir. Polis ve savcı sadece iddia edilen suçla doğrudan ilgili olan delilleri toplamalı ve kullanmalı ve toplanan kişisel veya mali bilgiler sıkı gizlilik korumalarına tabi olmalıdır.

SORU 33:

SORULDU: EVİNİZDE ELDE EDİLEN IPHONE 11 MARKA CEP TELEFONUNUN ÜZERİNDE FİZİKİ OLARAK YAPILAN ÖN İNCELEMELERDE BİLİRKİŞİ İNCELEME RAPORU 85.SAYFADA BULUNAN EL YAZISI OLAN DOKÜMAN TARAĞINIZA GÖSTERİLDİ. BU HUSUSTA İFADENİZİ VERİNİZ.

Bu soru ve cevap, iddia edilen şüpheliyi herhangi bir terör faaliyetiyle ilişkilendiren somut bir kanıt olmadığını göstermektedir. Söz konusu belgenin bir ev veya araba satın almak için fiyat araştırmasıyla ilgili olması, terörizm suçlamasını desteklememektedir. Ayrıca, belge terörizmle ilgili bilgiler içerse bile, bu tek başına kişinin terör faaliyetlerine karıştığını kanıtlamaz.

Hak ihlallerinin bir parçası olarak, sorgu sorularının, somut kanıtlar olmaksızın şüpheliyi terör faaliyetleriyle ilişkilendirmeyi amaçlayan yönlendirici ve spekülatif olduğu görülmektedir. Bu, uluslararası insan hakları hukukunda yer alan temel bir hak olan masumiyet karinesinin ihlalidir. Ayrıca, para transferleri ve fiyat araştırmaları gibi kişisel bilgilerin bir terör davası oluşturmak için kullanılması özel hayatın gizliliği hakkının ihlalidir.

SORU 34:

SORULDU: EVİNİZDE ELDE EDİLEN IPHONE 11 MARKA CEP TELEFONUNUN ÜZERİNDE FİZİKİ OLARAK YAPILAN ÖN İNCELEMELERDE BİLİRKİŞİ İNCELEME RAPORU 86.SAYFADA BULUNAN EL YAZISI OLAN DOKÜMAN TARAĞINIZA GÖSTERİLDİ. BU HUSUSTA İFADENİZİ VERİNİZ.

Bu soru ve cevaba dayanarak, polisin iddia edilen şüpheliyi, muhtemelen terörist faaliyetin kanıtı olarak telefonunda bulunan belirli bir el yazısı belgeyle ilişkilendirmeye çalıştığı anlaşılmaktadır. Ancak, şüpheli olduğu iddia edilen kişi söz konusu belgeye ilişkin herhangi bir bilgisi ya da mülkiyeti olduğunu reddetmekte ve içeriğini hatırlayamamaktadır.

Sadece el yazısı bir belgeye sahip olmanın otomatik olarak terörizm veya başka bir suç faaliyetinin kanıtı olarak değerlendirilmemesi gerektiğini belirtmek önemlidir. Ayrıca, şüpheli olduğu iddia edilen kişinin belgeyi kendisinin yazmadığını veya belge hakkında hiçbir şey bilmediğini iddia etmesi, belgenin gerçekliği ve delil olarak kabul edilebilirliği konusunda soru işaretleri doğurmaktadır.

Terörizm suçlamalarını desteklemek için şüpheli veya ikinci derece delillerin kullanılması, delillerin güvenilir, inanılır ve adil yargılama sürecine uygun bir şekilde elde edilmiş olmasını gerektiren uluslararası insan hakları hukukunun ihlalidir. Bu tür delillerin herhangi bir ek destekleyici delil olmaksızın kullanılması, masumiyet karinesinin yanı sıra adil yargılanma hakkını da ihlal eder.

SORU 35:

SORULDU: EVİNİZDE ELDE EDİLEN IPHONE 11 MARKA CEP TELEFONUNUN ÜZERİNDE FİZİKİ OLARAK YAPILAN ÖN İNCELEMELERDE BİLİRKİŞİ İNCELEME RAPORU 87.SAYFADA BULUNAN DEKONT TARAĞINIZA GÖSTERİLDİ. BU HUSUSTA İFADENİZİ VERİNİZ.

Soru ve verilen cevap, polisin şüphelinin telefonunda bulunan bir makbuzu terörizm kanıtı olarak kullandığını göstermektedir ki bu son derece tartışmalıdır. Makbuzun cezaeviyle bağlantılı bir kişiye yapılan para transferine ait olması polis tarafından şüpheli görülebilir, ancak terörizme dair somut bir kanıt sağlamaz.

Ayrıca, polis, terörizmle ilişkilendiren açık ve somut kanıtlar olmaksızın, bireylerin kişisel ilişkilerini veya mali işlemlerini terörizm suçlamalarına dayanak olarak kullanmamalıdır. Bu uygulama masumiyet karinesi ilkesini ihlal etmekte ve özel hayatın gizliliği hakkını zedelemektedir.

Bu tür şüpheli delil ve taktiklerin kullanılması, adil yargılanma hakkı ile işkence ve kötü muamele yasağı da dâhil olmak üzere ciddi insan hakları ihlallerine yol açabilir. Bu nedenle, kolluk kuvvetlerinin bu tür uygulamalarını yakından izlemek ve bunlara karşı çıkmak önemlidir.

Şüpheli Olduğu İddia Edilen Kişinin Tutuklanması

Edirne 2. Sulh Ceza Hakimliği, soruşturma sırasında elde edilen fiziki takip tutanakları, HTS kayıtları, şüphelinin evinde yapılan aramada ele geçirilen bilgi, belge ve mesaj kayıtları, şüphelilerin ifade tutanakları ve dosyadaki diğer usuli belgeler gibi sözde delillere dayanarak, şüpheli olduğu iddia edilen kişinin aynı gün silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan tutuklanmasına karar verdi. Hakimlik kararında, şüphelinin üzerine atılı suçun 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100/3 maddesinde sayılan katalog suçlardan olduğu, şüphelinin suçu işlediğine dair kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu kaydedildi. Hakim, suçun vasıf ve mahiyeti, işleniş biçimi, kanunda öngörülen suçun cezasının alt ve üst sınırı dikkate alındığında, tutuklama tedbirinin ölçülülük sınırları içerisinde olduğunu iddia etmiştir. Hakim ayrıca, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 109. maddesinde yazılı adli kontrol tedbirlerinin bu durumda yetersiz kalacağını kaydederek, bu nedenle şüphelinin tutuklanmasına karar verdi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1-Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma suçundan şüpheli [REDACTED] ile ilgili olarak dosya içerisinde bulunan fiziki takip tutanakları, diğer şüpheliler ile ortak HTS kayıtları, evinde yapılan aramada ele geçirilen bilgi, belge ve mesaj kayıtları, arama, el koyma ve gözaltına alma tutanağı, şüphelilerin ifade tutanakları ve diğer muameleli evraklar birlikte değerlendirildiğinde, şüphelinin üzerine atılı suçu işlediğine dair kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunduğu, şüpheliye isnat edilen suçun 5271 sayılı CMK'nın 100/3 maddesinde sayılan katalog suçlardan olması sebebiyle somut olayda bir tutuklama nedeninin de bulunduğu, şüphelinin üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, işleniş şekli, suçun kanunda öngörülen cezasının alt ve üst sınırı dikkate alındığında tutuklama tedbirinin ölçülülük sınırları içerisinde kaldığı ve yukarıdaki gerekçelerle 5271 sayılı CMK'nın 109. maddesinde yazılı adli kontrol tedbirlerinin somut olayda yetersiz kalacağı anlaşıldığından şüphelinin **TUTUKLANMASINA,**

Edirne 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin şüphelinin tutuklanmasına ilişkin kararının somut gerekçelerden yoksun olduğu ve şüpheliyi iddia edilen terör suçuyla ilişkilendiren somut deliller sunmadığı görülmektedir. Kararda belirtilen tutuklama gerekçeleri muğlak ve soyut olup, suçlamaların doğruluğunun değerlendirilmesini imkansızlaştırmaktadır. Ayrıca, sunulan delillerin inandırıcılığı veya güvenilirliğine ilişkin herhangi bir tartışma olmadığı gibi, şüphelinin gerçekleştirdiği iddia edilen belirli davranış veya eylemlere ilişkin herhangi bir değerlendirme de bulunmamaktadır.

Ayrıca, tutuklama için sunulan gerekçeler şüphelinin özgürlüğünden mahrum bırakılmasını haklı göstermediği için kararın orantılılık ilkesini ihlal ettiği görülmektedir. Karar, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 109. maddesinde öngörülen adli kontrol tedbirlerinin bu davada

neden yetersiz kaldığını ve şüphelinin tutuklanmasının neden gerekli olduğunu açıklayamamaktadır. Bu nedenle, kararın keyfi ve orantısız olduğu, şüphelinin özgürlük hakkını ve masumiyet karinesini ihlal ettiği görülmektedir.

İnsan Hakları İhlalleri: İfadede Sorulan Soruların İnsan Haklarını Nasıl İhlal Ettiğinin Açıklanması

Gülen hareketiyle bağlantılı kişilere yöneltilen sorular sadece uygunsuz olmakla kalmayıp aynı zamanda temel insan haklarını da ihlal etmektedir.

- 1. Özel Hayatın Gizliliği Hakkı:** Arama sırasında bulunan kişisel bilgiler, kişiler, finansal işlemler, elektronik cihazlar ve dijital belgelerle ilgili sorular ve şüphelinin WhatsApp veya Signal hesaplarındaki belirli kişilerle paylaşılan mesajların içeriği, özel hayatın gizliliğini ihlal etmektedir. Bireyler, kişisel bilgi ve iletişimin korunmasının yanı sıra keyfi arama ve el koymalardan muaf olma hakkını da içeren temel bir özel hayatın gizliliği hakkına sahiptir. Bu soruların müdahaleci ve yersiz niteliği, bu temel hakkın açıkça göz ardı edildiğini göstermektedir.
- 2. Örgütlenme Özgürlüğü Hakkı:** Gülen hareketine veya terörist faaliyetlere karıştığı iddiası ve şüphelinin hareketle ilişkili olabilecek diğer kişilerle ilişkisi hakkındaki sorular, örgütlenme özgürlüğü hakkını ihlal etmektedir. Başkalarıyla dernek kurma ve sürdürme hakkı, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (ICCPR) ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) dahil olmak üzere uluslararası hukuk kapsamında korunmaktadır. Herhangi bir yasadışı faaliyete karıştığına dair kanıt olmaksızın, yalnızca belirli inançlara sahip diğer kişilerle bir araya gelinmesi, gözaltı veya kovuşturma için temel olarak kullanılamaz.
- 3. Adil Yargılanma Hakkı:** Gözaltına alınan kişilerin sorgulanması sırasında sorulan sorular adil yargılanma hakkının açık bir ihlalidir. Adil yargılanma hakkı, hukukun üstünlüğünün temel bir bileşenidir ve suçluluğu kanıtlanana kadar masum sayılma hakkını, savunma hakkını ve bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından yargılanma hakkını içerir. Sorgulama soruları, suçluluğa ilişkin bir önyargı ve suçluluk karinesi ortaya koymakta ve suçluluğu kanıtlanana kadar masum sayılma hakkını ihlal etmektedir.
- 4. İfade Özgürlüğü:** Şüpheli olduğu iddia edilen kişinin siyasi görüşleri ve bağlantıları hakkındaki sorular da ifade özgürlüğü hakkını ihlal etmektedir. Bireyler, siyasi görüşler de dahil olmak üzere inanç ve görüşlerini cezalandırılma veya zulüm korkusu olmadan ifade etme hakkına sahiptir. Bu soruların müdahaleci ve yersiz niteliği, bu temel hakkın göz ardı edildiğini göstermektedir.
- 5. Ayrımcılık yapmama hakkı:** Bu hak, siyasi görüş, din veya sosyal statü dahil olmak üzere herhangi bir gerekçeye dayalı ayrımcılığı yasaklamaktadır. Bireylerin yalnızca Gülen hareketiyle bağlantıları nedeniyle gözaltına alınmaları ve sorgulanmaları bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.
- 6. Özgürlük ve güvenlik hakkı:** Bu hak bireyleri keyfi gözaltı veya tutuklamalara karşı korur. Bireylerin yasal bir dayanak olmaksızın veya makul bir suç şüphesi olmaksızın gözaltına alınması bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.
- 7. Masumiyet karinesi hakkı:** Bu hak, bireylerin adil bir yargılama sonucunda suçlu oldukları kanıtlanana kadar masum sayılmalarını güvence altına alır. Bireylerin zaten suçluymuş gibi sorgulanması bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.
- 8. Suçlamaları bilme hakkı:** Bu hak, yetkililerin bireyleri kendilerine yöneltilen suçlamalar hakkında zamanında bilgilendirmesini gerektirir. Sorgulama sürecinde bireylere kendilerine yöneltilen belirli suçlamaların bildirilmemesi bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.
- 9. Avukata erişim hakkı:** Bu hak, bireylerin gözaltı ve sorgulama sürecinde avukata erişimini sağlar. Avukata erişimin engellenmesi veya avukata erişimin geciktirilmesi bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.

10. Kendi kendini suçlamama hakkı: Bu hak bireyleri kendilerini suçlamaya zorlanmaktan korur. Bireylerin kişisel ve mali bilgileri veya siyasi görüşleri ve bağlantıları hakkında sorgulanması bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.

11. Keyfi gözaltı veya cezalandırmaya maruz kalmama hakkı: Bu hak, bireyleri yasal gerekçe olmaksızın gözaltına alınmaktan veya cezalandırılmaktan korur. Bireylerin suç faaliyetlerine karışıklarına dair yeterli kanıt olmaksızın gözaltına alınmaları bu hakkın ihlali anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, söz konusu kişilerin gözaltında tutuldukları sırada sorulan sorular temel insan haklarının ihlali teşkil etmektedir. Bu ihlaller yalnızca uluslararası insan hakları hukukuna aykırı olmakla kalmayıp aynı zamanda demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkelerini de zedelemektedir.

Sonuç: Türkiye'de İnsan Haklarının Korunması için Türk Hükümeti ve Uluslararası Topluma Eylem Önerileri.

Bu raporda sunulan vaka çalışmasının analizine dayanarak, Türkiye'deki Gülen hareketi soruşturmalarının hukuka aykırı bir şekilde yürütüldüğü ve Türk vatandaşlarının temel insan haklarını ihlal ettiği açıktır. Türk hükümeti bu ihlalleri sonlandırmak ve vatandaşlarının haklarını korumak için derhal harekete geçmelidir.

İlk olarak, Türk hükümeti Gülen hareketiyle bağlantılı olarak gözaltına alınan veya hapsedilen tüm bireylere adil yargılanma ve adil yargılanma haklarının verilmesini sağlamalıdır. Buna yasal temsil hakkı, kendilerine yöneltilen suçlamalar hakkında bilgilendirilme hakkı ve zamanında ve tarafsız yargılanma hakkı da dahildir. Ayrıca, Türk hükümeti kitlesel gözaltına dönüşen uygulamaya son verilmesi için gerekli adımları atmalıdır.

İkinci olarak, uluslararası toplum Türk hükümetini insan hakları ihlallerinden sorumlu tutmak için harekete geçmelidir. Bu, söz konusu ihlallerden sorumlu kişi ve kuruluşlara yaptırım ve kısıtlamalar uygulanmasının yanı sıra, hukuka aykırı olarak gözaltında tutulan tüm kişilerin serbest bırakılmasını savunmayı da içerir.

Üçüncü olarak, Türk hükümeti terörle mücadele tedbirlerinin uluslararası insan hakları hukuku ve standartlarına uygun olmasını sağlamalıdır. Terörle mücadele çabaları insan haklarını ihlal etmek için bir bahane olarak kullanılmamalı ve terörle mücadele için alınan tüm tedbirler orantılı, gerekli ve uluslararası insan hakları standartlarına uygun olmalıdır.

Sonuç olarak, Türkiye'deki Gülen hareketi soruşturmaları hukuka aykırı bir şekilde yürütülmüş ve temel insan haklarının ciddi şekilde ihlal edilmesine neden olmuştur. Türk hükümeti ve uluslararası toplum bu ihlalleri ele almak ve Türk vatandaşlarının haklarını korumak için derhal harekete geçmelidir. Bunun yapılmaması, Türkiye halkına daha fazla zarar vermektense ülkede demokrasi ve hukukun üstünlüğünün erozyona uğramasından başka bir sonuç doğurmayacaktır.



solidarity with
OTHERS

OTHERS AISBL, BELGIUM

2023

www.solidaritywithothers.com

info@solidaritywithothers.com

0032 497 32 45 50

